

STM:n rahoittama tutkimus: Raportteja ja muistioita 2015:10, Antti Kauhanen, Merja Kauhanen, Pekka Laine, Reija Lilja, Mika Maliranta, Eija Savaja: **Työelämän muutosten vaikutukset naisten ja miesten työmarkkina-asemaan ja samapalkkaisuuteen.**

Luku 2: Tutkimus 1: Pekka Laine, Reija Lilja ja Eija Savaja: *Ammattirakenteen muutokset ja sukupuolten väliset ansioerot - yksityisen sektorin palkansaajat.*

1. Tutkimuksessa esitetään väärä väite tehtyjen työtuntien vakioimisesta

Tutkimuksen sivuilla 12-13 sanotaan näin (korostus minun): ”Käytämme analyyseissämme kahta ansiokäsitetä; 1) **säännöllisen työajan tuntiansioita** ja 2) säännöllisen työajan kuukausiansioita. Tuntiansioihin keskittyvissä tarkasteluissamme arvioimme sukupuolten välisiä ansioeroja työpanosyksikköä (tuntia) kohden ja **vakioimme siten koko- ja osa-aikaisen työsuhteissa tehtyjen poikkeavien tuntimäärien** vaikutukset ansioeroihin.”

Tasa-arvoisessa tutkimuksessa tuntimäärien vakioimista ei voi tehdä teoreettisilla työtunneilla (säännöllisen työajan työtunnit), sillä niissä on mukana myös ei-tehtyjä työtunteja kuten loma-aika, sairausloma-aika jne. Koko vuoden teoreettiset säännöllisen työajan työtunnit ovat 8 tuntia päivässä tekevällä noin 2080 tuntia vuodessa. Näitä teoreettisia tunteja käytetään STM:n tutkimuksessa (TeorKTA).

Todelliset työtunnit vuodessa ovat keskimäärin noin 1670 tuntia Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan, mutta on huomioitava sellainen ero sukupuolten välillä, että miesten ja naisten ero vuosityötunneissa on paljon yli 200 tuntia.

Tutkimuksessa väitetään, että tutkimuksessa käytetty menetelmä, TeorKTA vakioi työpanoksen, mutta menetelmä ei todellisuudessa vakioi eroja tehdyissä työtunneissa, sillä missään tutkimuksen **aineistossa ei ole tehtyjä työtunteja, joilla työpanos voidaan vakioida.**

2. Tutkimuksen aineisto ei ole sitä, mitä siitä kerrotaan

Tutkimuksessa käytetään aineistona Tilastokeskuksen palkkarakenneaineistoa, joka

1. **Ei edusta yksityisen sektorin palkansaajia, vaikka niin väitetään.**
2. **Ei kuvaa säännöllisen työajan ansioita vaan kokonaistyöajan ansioita, josta on vähennetty erillisenä maksetut ylityökorvaukset.**

Perustelut näihin kahteen kohtaan: www.tasa-arvo.com-sivuilla

Kun tutkimuksessa jaetaan kokonaistyöajan ansio säännöllisen työajan työtunneilla, saadaan tulos, mikä ei kuvaa mitään reaali maailmassa. Eli koko tutkimus on numerologiaa, jolla yritetään antaa kuva, että tällä numeronpyörytyksellä voidaan tehdä edustavasti yksityisen sektorin palkansaajien tasa-arvoisia palkkavertailuita.

Esimerkki: Tutkimuksessa jaetaan toimitusjohtajan kuukausipalkka 8 000 euroa sen konttorin yleisellä säännöllisellä työajalla, jossa hän työskentelee, 7,5 tuntia päivässä, 37,5 tuntia viikossa, eli tuntimäärällä 163 tuntia kuussa. Tulos 49,08 euroa tunnissa on muka hänen ”säännöllisen työajan keskituntipalkkansa”. Kun toimitusjohtajien keskimääräinen viikkotyöaika on todellisuudessa 52,5 tuntia viikossa (Future CEO 2016), pitäisi jakajan olla 228. Hänen keskituntiansionsa on EU:n määrittelemällä keskituntiansion laskentakaavalla on 35,09 euroa tunnissa.

Vertaamalla lukuja 49,08 ja 35,09 näemme kuinka kaukana STM:n raportin tutkijat ovat siitä tasa-arvoisesta palkkaerolaskennasta, jonka EU-komissio ja EU-parlamentin päätöslauselma 2008/2012(INI) määrittelevät.

3. Laskentakaavaa ei kerrota tutkimuksessa

Tutkijat laskevat miesten keskituntiansion siten, että he laskevat ensin jokaisen miehen keskituntiansion ja ottavat sitten keskiarvon näistä keskituntiansioista. Tätä he kutsuvat nimellä ”miesten keskituntiansio”, vaikka kyseessä on ”miesten keskituntiansioiden keskiarvo”. **Tätä laskentakaavaa ei kerrota tutkimuksessa.**

Aineiston tuottajan Elinkeinoelämän keskusliiton tutkimusosasto laskee miesten keskituntiansion jakamalla miesten yhteenlasketut ansiot miesten yhteenlasketuilla työtunneilla. Itse laskeen ensin jokaisen miehen keskituntiansion ja sen jälkeen näistä miesten keskituntiansioista painotetun keskiarvon. Painoina käytän tehtyjä työtunteja, koska EU-parlamentti vaatii niin päätöslauselmassa 2008/2012(INI) kohdassa G. Nämä kaksi laskentakaavaa tuottavat matemaattisesti saman lopputuloksen, eli on samantekevää kumpaa niistä käyttää.

Seuraava taulukko näyttää eron tuloksissa:

	Tunnit/viikko	Ansio/viikko	KTA
Mies 1	20	279,07	13,95
Mies 2	30	558,14	18,60
Mies 3	50	1 162,79	23,26
Yhteensä	100	2 000	
Keskiarvo KTA:sta			18,60
Painotettu keskiarvo		20,00	

Tutkijat STM:n raportissa saavat tulokseksi, että miesten, jotka saavat yhteensä 2 000 euroa ja tekevät yhteensä 100 tuntia töitä viikossa, keskituntiansio on 18,60 euroa tunnissa. Minä ja EK:n tutkimusosasto saamme tulokseksi 20 euroa tunnissa.

Jokainen lukija joutuu valitsemaan puolensa, kumpaa laskutapaa pitää oikeana. Niin tai näin, on mielestäni anteeksiantamatonta, etteivät tutkijat kerro tutkimuksessaan julkisesti, mitä laskukaavaa he käyttävät.

Yhteenveto

Tutkijat esittävät väärää tietoa

- **aineiston edustavuudesta**
- **aineiston ansiotiedoista**
- **aineiston tehdyistä työtunneista**
- **ja tutkijat salaavat käyttämänsä laskentakaavan**

Tutkijat eivät näytä ymmärtävän sen aineiston todellista sisältöä, mitä he käyttävät laskelmissaan, vaikka tutkimusryhmässä on mukana yksi tutkija Tilastokeskuksesta.

LÄHTEET

Future CEO 2016, Tutkimusraportin tiivistelmä, www.seedi.fi/futureceo